

AMERIKOS LIETUVIS

Nr. 25-tas BIRZELIO (JUNE) 22-TA, 1946 M., WORCESTER, MASS. Telefonas Dial 5

Pabaltijos Tremtinių Ateities Klausimas

VĒLIAUSI PRANEŠIMAI APIE TREMTINIUS IŠ BALTIKOS ŠALIŲ

UNRRA Centras Vokietijoje, birželio 19-tą. — Kas gali atsitikti tiems 185,000 tremtiniams latviams, lietuviams, estams, kurie kada Sovietų Unija užėmė jų šalis pabėgo į vakarus bijodami gyventi užpakaly "Geležinės Uždangos" ir nenori grįžti namon pakol jų šalys nebus vėl laisvos? Jie vis dar nenustojia vilties, kad jų prieš karą buvusios respublikos vėl bus nepriklausomos. Alijantai juos vadina "Baltais" žmonėmis netekusiais savo tėvynės. Bet niekas nepasileidžia praktiškai jų ateities išrišimą.

Nenustojia vilties, kad jie atgaus savo nepriklausomybę — kuri buvo sugražinta po pirmojo pasaulinio karo. Ištrėmimo, jie dainuoja savo liaudies dainas, griežia savo tautinę muziką, pasipuošia savo tautiškais kostiumais laike švenčių, gi jaunieji vyrai ir merginos sykiu šoka tautiškus šokius. Jie puikiai atrodanti žmonės, daug iš jų Vikingų kilmės; puikus, stiprus vyrai ir gražios moterys, kurie kalba apie demokratiją ir keturias laisves. Jų mokyklose, kurios suorganizavo savo mažose kolonijose per tris vakarines zonas, jie dėsto savo vaikams savo tėvynės istoriją, mokina tautiškas dainas ir palaiko savo meno, literatūros ir kalbos gyvybę.

Edward A. Reich, kurs yra pagelbininkas Leitenanto Generalo Sir Frederick E. Morgan, prie UNRRA Vokietijoje, pareiškė: "Baltiečiai taptų geri piliečiai bile šalies, kuri prižadėtų jiems pastogę ir užsiėmimą. "Buffalo Bill" taip aukštai manė apie Baltiečius, kad jisai vieną kartą bandė parsitraukti koloniją lietuvių ir juos apgyvendinti savo žemėje, kurią turėjo vakaruose. Dabar britai svarsto planą parsikviest estus dirbti į Angliją.

Anais laikais, apie 30,000 lietuvių kas metai vykdavo į Suvienytas Valstijas. Vienok, šie lietuviai tremtiniai Vokietijoje, negali pradėt persikelti į Ameriką, pakol nesuras draugų ar giminių Amerikoje kad pasirašytų už juos. Labai mažai iš šių žmonių nė nesapnavo nė nemanė, kad jiems reiktų kada emigruoti. Jie buvo laimingi ir patenkinti savo namuose.

SENATAS UŽBAIGĖ OPA MAISTO KAINŲ RIBAS

Washington, D. C., birželio 19-tą. — Senatas, 53 balsais prieš 11, perleido bilių sunaikindamas liki šesėlio OPA karo laiko galią ir nuimant kainų ribas nuo mėsos, kiaušinių, pieno, sviesto ir vištų. Bilius, kurie prailgina apkarpytą kainų kontroliavimo agentūros gyvenimą vienus metus po birželio 30-tos reikią didelį pralaimėjimą administracijai. Dabar bilius eina į Butą, kurs perleido savo kainų kontroliavimo bilių nors skirtingo formoj, bet priimtina stabilizacijos oficialų. Konferencijos komitetas tuojaus pradės sutaukinti skirtumus dvėjuose biliuose.

Sunaikindami OPA jėgas, senatoriai sakė, kad jų tikslas yra duoti laisvę prekybai sugrįžti prie pamos gamybos, kaip buvo prieš kariniais metais. Vieni stovėjo už prailginimą OPA kainų ir smerkė senatorius, pranašaudami infliaciją, netvarką ir chaosą. Kiti sakė, kad šalis negalės atsigrębti pakol yra OPA kainų ribos panaikinus tas ribas, tuojaus juodos biržos visai išnyks.

VENGRIJA - SOVIETŲ PROVINCIJA

Nežiurint, kad per rinkimus į parlamentą komunistai gavo žymiai mažiau balsų, negu smulkiųjų žemininkų partija, visaviešoji ir slaptoji valdžia Vengrijoje yra komunistų rankose. Užteko jiem tam reikalui gauti vidaus reikalų ministerio portfelį. Prie to reikia dar prisiminti, kad sovietai laiko Vengrijoje apie 1 mil. kariuomenės. Rusai veža net savo kolonistus ir apgyvendina "draugiškoje" Vengrijoje. Iš sudarytos prekybos ir ukio sutarties matyti, kad ir visas ekonominis gyvenimas yra sovietų rankose. Rusai konfiskavo net ir tuos žibalo laukus, kurie priklausė amerikiečiams. Tačiau amerikiečiai įteikė sovietams per Vorosilovą reikalavimą, kad visi rusai išsinešintų iš amerikiečių žibalo laukų ir imonių pietryčių Vengrijoje. Kartu reikalaujama, kad sovietai grąžintų amerikiečiams jiems priklausomą nuosavybę. Šiuos reikalavimus iš naujo pakartojo naujai į Maskvą atvykęs USA pasiuntinis Bedell Smith.

Pašto Susisiekimas Sovietuose

New York (LAIC) — Rusijos profesinių sąjungų (valdžios kontroliuojamų darbo unijų) organas "Trud" Nr. 78 nusiakundžia, kad dažnai žuva telegramos. Buvo atsitikimų, kad grįžtantieji raudonosios armijos kariai pasiuntė telegramas, kad juos pasitikyt stotyje, bet namiškiai jų negavo ir kariai turėjo pėsti klampoti keliasdešimt kilometrų. Tiesa, prie susisiekimo ministerijos yra skundų skyrius, bet kad jį patekti, reikalingas specialus leidimas, o tas netaip lengva gauti.

USA lietuviams tas nenaujiena — ir be to sovietų laikraščio žino kaip sovietų paštas veikia. Į daugumą išsiųstųjų savo giminėms į Lietuvą ir į Sibirą laiškų ir telegramų taipgi atsakymo ir negauna.

York, 1,115,371; Brooklyn, 1,084,975; Pittsburgh, 724,736. Per pereinamus metus, 87,430 ypatų "atsivertė" ir tapo katalikais.

Ketvirtą ir Penktą Reichą su dar fiziškai stipresne rase." Rudolf Ratsep, estų vadas kalbėdamas laike vieno tautiškos šventės paminėjimo pareiškė: "Mes esame giliai dėkingi tiems, kurie globoja mus, iki mūsų stovio klausimas nebus išrištas. Butų labai lengva mus pamiršti, bet mes esame aprengti, pavalgę, aprupinti prieglauda. Mes norime kaip nors, savo pačių darbu, atsilųginti už viską." Tremtiniai estai apsigyvenę medinėse bakažėse. Jie naudoja požeminius tunelius, kurie pirmiau buvo naudojami del pasislėpimo nuo išorinių užpuolimų, del dirbtuvių, sandelių ir meno parodų. Viršų pleve suuoja trys vėliavos.

Amerikos zonoje dabar gyventu 87,000 Baltiečių, britų 90,000 ir prancuzų 5,500.

SOVIETŲ UNIJA GALI BUTI STIPRIAUSIA MILITARIŠKA JĖGA PASAULYJE

Maskva, birželio 20-tą. — Sovietų Rusija planuoja tapti turtingiausia šalis pramonėje ir su daugiausia gyventojų — su 250,000,000 iki 1965 metais. Iš šio skaičiaus bus 45,000,000 vyrų militariško amžiaus. Šis gyventojų augimas reiškia, kad Sovietų Unija gali tapti stipriausia militariška jėga pasaulyje.

Kada naciai įsiveržė į Rusiją, 1941 metais, sovietai turėjo 178,000,000 gyventojų. 1945m. kada sovietai turėjo užgrobę Estoniją, Lietuvą, Latviją, Besarabiją, Bukoviną ir pietinę Suomiją, tai gyventojų Unijoje buvo 193,000,000. Apskaičiuota, kad Europoje dabar gyventojų skaičius siekia 700,000,000 su Europos Rusija.

Pasigrobus mašinų iš Mandžiurijos, Europos užgrobtų šalių, taipgi Vokietijos, Rusija dabar stengiasi pakilti pramonės gamyboje. Dabar yra naujas penkių metų planas Rusijoje, kuriuo stengiamasi kuo daugiausia produktų pagamint ne tikai žemdirbystės ar ukio, taipgi pramonės. Vienok, dar toji diena labai toli, kada Rusija bus lygi pramonėje su Suvienytomis Valstijomis, kurios yra kaip vienintelė šalis, kuri ją pralenkia kaip pasaulinę jėgą.

CHURCHILL SAKO, KAD SOVIETAISĖJA TREČIOJO PASAULINIO KARO SEKLAS

LONDONAS, birželio 19-tą. — Winston Churchill, kalbėdamas parlamente, kaltino tarptautinį komunizmą. Jisai pareiškė, kad rusų — okupuotoj Europoje, į rytus nuo Elbes upės, sėjama dabar naujo pasaulinio karo sėkla. Maskva buvo perspėta, kad nebus toleruojama propogandos užpuolimu ant Suvienytų Valstijų. Anglijos Premieras Beven pareiškė, kad bus bandyta susitarti su Rusija visokiais budais, tik ne su priegaulėmis. Šie visi pareiškimai buvo girdėti laike Britanijos užsienio reikalų svarstymų, kurie tęsėsi kelias dienas.

FLEMING LAIMEJO NOMINACIJAS Į SENATORIUS

Birželio 18-tą dieną, laike paskyrimų, Demokratų karščiausia kova buvo už Pirmo Worcesterio Distrikto Senatoriaus vietą. Buvo penki kandidatai, bet William D. Fleming gavo 3174 balsus ir laimėjo. James D. O'Brien gavo 2796 balsus, James H. White 1720, William B. Deedy 1087 ir Simon A. Kaletski, 800.

Edmund Burke gavęs 20,160 balsų buvo išrinktas demokratų kandidatu į Distrikto Teisinkus, gi jo apontentas Henry E. Manning gavo 15,859 balsus. Iš septynių kandidatų į aldermonus išrinktas John J. O'Brien. Harold D. Donohue laimėjo demokratų nominacijas į Kongresą, nuo Ketvirto Distrikto. Jo apontentas bus republikonas Kongreso atstovas Pehr G. Holmes paskirtas be opozicijos. Į Leitenantus Gubernatorius paskirtas Paul A. Dever, iš Cambridge; į sekretorius Benedict F. Fitzgerald, Cambridge; į valstijos išdininkus, John E. Hurley; į valstijos globėjus, Thomas J. Buckley; Francis E. Kelly, teisininkas. Į Kongresą Philip J. Philbin ir Harold D. Donohue; James J. Marshall, patarėjas; į Teismo Klerkus William C. Bowen; William D. Fleming, Stephen Loughlin, George W. Stanton, J. Albetiski, P. M. Maitland, į Valstijos Senatorius; Stanislovas Wondolowski, wardo 5-tą; John M. Shea, wardo 4-tą — atstovai į valstiją.

Sekantieji republikonai nominuoti: Robert F. Bradford, į gubernatorius; Arthur W. Coolidge, į leitenantus gubernatorius; Frederick W. Cook, valstijos sekretorius; Laurence Curtis, valstijos išdininkas; Russell A. Wood, valstijos globėjas; generalis prokuroras Clarence A. Barnes; Henry C. Lodge, Jr. į senatorius, Washington; Pehr G. Holmes ir Carroll H. Balcom, į Kongresą; Warren G. Harris, į patarėjus; Alfred B. Cenedella, į distrikto prokurorus; George W. Jones, į apskrities komisijonierius; L. Firmin Ladd į valstijos senato; taipgi kiti kandidatai į valstijos įvairias valdiškas vietas.

MOTINA CABRINI

VATIKANO miestas, birželio 19-tą. — Dvidešimts kardinolų ir 40 arkivyskupų vienbalsiai užgyrė-kanonizaciją Motinos Francis Xavier Cabrini, iš Chicago, Liepos 7-tą, ji bus pirmutinė Suv. Valstijų pilietė, Rom. Katalikų bažnyčios paaukštinta į šventuosius.

"TEISEJAS" BRADFORD IR GRAZUOLE Ponia Rene Valiquet, buvusi nacių karo kalinė, išrinkta "Gruzės Karalienė" Lenkų Jaunųjų Lygos baliuje, Holyoke, Mass. Leit. Gubernatorius Robert F. Bradford ją sveikina, gi jos vyras, Rene Valiquet, linksmiai šypsoi.

E. L. Woodward, profesor of International Relations, Oxford University of England, says he has no hope of saving Lithuania and other non-Slavic nations from the grip of 700 million Slavs whom Russia organizing into a Communist Empire. In the New York Times Magazine writes: "For that matter, Poland and the other Balkan States, Hungary and Rumania, are not Slav countries. We cannot do anything on behalf of these islands in the Slav ocean." However, this is not the opinion of Lithuanian Americans, or the thousands of refugees in Germany. They have strong hopes that Lithuania will be free.

The Poles though Slavs, have the same strong hope of ridding their country of imperialistic Russians. Upon disbandment, upon a special oath which binds us to our 1,000 years old, binds us to Western civilization and do not intend to be forced into a system that is foreign and hostile to us. Our tradition, which is 1,000 years old, binds us to Western civilization and do not intend to be forced into a system that is foreign and hostile to us. Our tradition, which is 1,000 years old, binds us to Western civilization and do not intend to be forced into a system that is foreign and hostile to us.

The United Lithuanian American Relief Fund is arranging another special driving drive from June 15 to Sept. for the Lithuanian war refugees. The Chairman of the Fund, Father Končius, of Carmel, Pa., is finishing a tour of the refugee camps in Europe, and sends reports about the drive necessity for clothing, food and school materials.

The Lithuanian Bulletin
New York (LAIC) — Sekantis Amerikos Lietuvių Tarybos mėnuo numeris pasirodys visai artu. Pirmoje vietoje eina "The Fight for Lithuania's Freedom — A Fight for Decency." Toliaus skaitytis susiras medžiagos apie Amerikos Lietuvių Tarybos nuostatus darbus tremtinių teisių apginti, apie dabartinę Lietuvą ir raudonojo krasto siautimą. Atskiru skyriumi nušviestas dabartinės Lietuvos akademinis gyvenimas ir naujosios istorijos mokslai. Įtin šiuo numeriu aprašytas žydų žudynės Lietuvoje. Kaip ir visuomeninis biuletenis baigiamas darbu apie sovietų policijos dokumentų facsimile iš raudonojo bolshevikio gadinės.

38,453 DAUGIAU KATALIKŲ
New York, birželio 14-tą. — Pirmą 1946 oficialę Katalikų statistiką, dar tik išleista, rodo, kad Suvienytose Valstijose, Alaskoj ir Hawaii katalikų dabar yra 24,402,124. Naujų katalikų buvo 438,453 virš metų. Didžiausios diocenezės Suvienytose Valstijose yra: Chicago, 1,687,000; Bostonas, 1,180,955; New

LIETUVIAI AMERIKOJE

SEIMAI IR JŲ DAVINIAI

ALTS SEIMAS NEW HAVENE IR ĮSPUDŽIAI, AMER. LIET. MISIJOS RĖMĖJŲ VAKARAS VIEŠBUTY IR PRANEŠIMAS IS PARYŽIAUS ORO BANGOMS.

NEW HAVEN, CONN. birželio 14 d. prasidėjo ALTS Seimas ir baigiamas tą pačią dieną — taip sako delegatai. Bet tikrenybė ALTS seimas nebaigtas per vieną dieną, tikrai sudarė delegatams įspūdį, kad seimas baigtas. Kodel tokia delegatų sąvoka? Todel, kad ALTS vadų tokis seiminis programos panašus į maskoliškus barščius! Nesijuokit, nemanykit, kad sandariečiai myli maskolius ir jų barščius, priešingai, maskoliams ir jų politikai pavergti lietuvių tautą priešinasi. Šį faktą jie ryškiai parodė savo seime. Dėja, sandariečių seiminė tvarka ir seimo eiga tikrai tarsi mišinio sriuba, kurioje viskas sumaišyta, neviskas apsvaistytas ir nutarta, tatau ir sudarė įspūdį panašumo maskoliškiems barščiams. Patarėli sako: "koki tėvai, toki vaikai," taip yra su sandariečiais.

Seima atidarė ALTS pirm. p. Pivarunas iš Pittsburgo ir vadovavo seimui. Gerb. Pivarunas geras lietuvis patriotas, veiklus ir tankiai Sandarai materialistiškai naudingas žmogus kaip ir jo brolis D. Pivarunas nuolatinis ALTS lūdin., kuris visais ALTS organizacijos laikais ir laikraščio "Sandara" leidimo reikalais rūpinosi gausiai aukodamas laikraščio išlaidymui, jo skolų išmokėjimui. Žodžiu, abu ponai Pivarunai geri "Sandaros" prieteliai, bet jų vadovybė ALTS., apart jų aukų, vargiai ką daugiau davė, nes abu paprasti žmonės, pramonininkai neturintys nė laiko, ne kitų potenciališkų vadovybei ir organizacinei veiklai plėtoti galimybių. Šį faktą pažymėjo sandariečių pirm. p. Pivarunas seimą veddamas ir atsiprašydamas, kad neturi savo pranešimo iš ALTS dvejų metų veiklos ir organizacijos padėties — laimėjimų ar pralaimėjimų, pasitenkino tikrai kelėtų žodžių pasisakyti, kad dirbo tiek kiek galėjo ir kaip mokėjo. Tokis jo buvo "raportas".

Tiek tegalima pasakyti ir apie kitus ALTS organizacijos vadus ir jų pranešimus iš organizacijos gyvenimo ir veiklos per pastarus du metus. Vice-pirm. p. Devenienė ir gi tik žodžių patiekė savo pranešimą ir pasiteisinimą bei pasiaiškinimą su atsiprašymu. "Sandaros" redakt. p. M. Vaidyla ir gi tik kelėtų žodžių prisiminė dvejų metų sėdėjimą prie Sandaros vairo, jis tik tiek tepasakė, kad Sandaros namo skolą neužligio (ačiū duosnėms sandariečiams gausiai aukojantiems) bus likviduota, mirtė bus sudeginta. BRAVO! Mes sušukom.

Viskas ejo kaip mūlu pašmaravus viršininkų pranešimus. Bet buvo prieita prie galo kelio, tapo susidurta su reikalavimais pilno ir aiškaus pranešimo iš organizacijos ir laikraščio biznio finansinės padėties. Delegatai manė, kad bus tokis raportas — pranešimas, kad ji seimui priduos ALTS Sekretorius ir biznio vedėjas Biekša, Dėja, priešius prie ALTS Sekr.

pranešimo klausimo, pasirodė, kad Sekr. p. M. Biekša Chicago, jo seime nėra, taigi, nėra jo prisiūsto raštiško raporto. Pasigirdo sandariečių delegatų nerymo žodžiai, prašymai platesnių informacijų sąryšy su apskaitoms etc. Bet kas gi sandariečiams duos kuomet nėra sekretoriaus ir iždininko seime ir jų jokių raštų pateikiamų pranešimų? Delegatų gerokai iškaites upas, gera nuotaika, seimo pradžioje kelėtos kalbėtojų paruošta, nusiviro žemyn tarsi jauna gelelė vos tik pasodinta bet negavusi vandens džiudama nulinksta. Tai buvo nemalonus incidentas, pasirodė, kad ALTS seimui vadai nepasirengę ir pranešimų iš organizacijos gyvenimo, veiklos ir jos biznio neprirengę.

Kilo klausimas delegatų tarpe ką jie sugrįžę į ALTS kuopų narius pasakis jiems apie jų organizacijos ir laikraščio gyvenimą. Ar laikraštis "Sandara" turi pelno ar nuostolių iš savo biznio, kiek organizacijai narių ir kuopų yra, vyrų ar moterų, kiek kitokių gerų ar blogų dalykų pergyventa, pasiekta ar nepasiekta per du metus. Šios žinios reikalingos, bet jų nėra seime kam suteikti, žinoti kaip ALTS organizacijos pulsas plaka, stipriai, ar silpnai. Kilo delegatų paklausimai, Merškevičius, Yankus Bostoniečiai klausia ir kritiškai vertina padėtį centre. Hartfordietis V. M. Čekanauskas, tarsi norėdamas pagerinti nuotaiką, paklausia "Sandaros" redakt. p. M. Vaidyla prašydamas pranešti kiek ALTS turi kuopų ir narių, kiek laikraštis turi skaitytojų, kiek iš laikraščio skelbimų gaunama metinių pajamų ir iš spaustuvių darbų etc.

Vaidyla pareiškė, kad jokių prašomų žinių negali suteikti dėlto, kad negalima, tai laikraščio paslaptis. Jis pareiškė, kad tiksliai individuališkai nariams tegali pasakyti kiek yra kuopų, narių ir laikraščio skaitytojų, bet tik su sąlyga, kad jie pažadėsia niekam nesakyti, sekretą išlaikyti.

Delegatai išgirdę p. Vaidylos tokį pareiškimą stebėjosi. Kai kurie pareiškė, kad praieityje seimuose budavo pateiktos pilnos žinios kiek organizacija turi narių ir kuopų, kiek metinių pajamų ir išlaidų, etc. Bostonietis delegatas Vincas Jankus pareiškė ne tik nusistebėjimą, bet kritiškai įvertindamas esamą padėtį. Jis pažymėjo, kad čia negali būti jokia paslaptis, delegatai turi gauti tokias žinias. Jeigu negausia, tai jie neturės ramybės, pasitikėjimo — sakė jis — tokia tvarka ne gerove, bet blogumą žada.

Kitas Bostonietis, p. Merškevičius kritiškai pasisakė ir pareiškė, kad tokia sąvoka ir tvarka ALTS vadų neigiamai vertina. Jis pareiškė: Mes atvykom į Seimą su tikslu patirti mūsų organizacijos ir jos laikraščio padėtį, reikalus, kad sugrįžę į kuopą galėtume pasakyti nariams kiek turim narių, tur-

"AMERIKOS LIETUVIO" SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Gerb. "Amerikos Lietuvio" skaitytojai ir lietuviškos spaudos palaikytojai. Turime jums priminti, kad šiomis dienomis jau yra, "Amerikos Lietuvio" administracijos išsiuntinėta apščiailai laišku tiems skaitytojams, kurių prenumerata yra virš metų ar daugiau užsitęsusi.

Skaitytojai, perskaitę šį pranešimą nenumesk šio laikraščio į krepšį, bet pagalvok kiek yra užvilkinata Tamstos prenumerata, ir kokių kilnų žygių Tamsta padarysi ją atnaujindamas. Ar neverta tą spaudą paremti kuri paduoda vėliausias žinias iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo: aprašo jų šiandieninius vargus, pergyvenimus ir kančias po okupantų naštą, taip pat ir gyvenančius ištrėmė kituose kraštuose. Visa tai sužinoti skaitydamas "Amerikos Lietuvį" ir paremsi tą spaudą kuri kovoja už Lietuvos laisvę ir jos nepriklausomybę.

Atnaujinti prenumeratą yra labai lengva, nes Tamsta laiške matai savo skaitinę, kiek esi užvilkinęs. Už atnaujinimą prenumeratos galite siųsti popieriniais pinigais, arba "Money Order".

Esant reikalui prašome kreiptis: "Amerikos Lietuvis" 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

AM. LIETUVIO ADMINISTRACIJA

to ar skolų, ar mūsų organizacijai auga ar smunka.

Panašius argumentus patiekė kiti delegatai, bet p. Vaidyla nieko nesakė, ALTS sek. p. Biekšos seime nebuvo, po pranešimo raštų nėra, nepasirengę, finansinės apskaitos ir iždin. Pivarunas. Gal gi kontrolieris komisija ką žino? — klausia delegatas. Bet pasirodo, kad kontrolierių nėra. Paašikėjo, kad sek. p. Biekša spaustuvės darbininkas, linotypistas, o redakt. p. M. Vaidyla, kaip jis pasisakė, atlieka administracinius reikalus, gauna laikraščio skelbimus ir pinigus. Žodžiu, susidarė labai neaiški ir nemaloni padėtis, sudrumstė delegatų nuotaiką, susidarė įspūdis, kad tiksliai vienas Dievulis težino kaip Sandaros biznis eina ir kas jo atsakingi vadai, vedėjai ir kaip reikalai stovi ir pagaliaus keno tas namas kurio skolų — mirtė gėdijimui sandariečiai aukoja? Žodžiu, sąryšis su tais "raportų" klausimais susidarė labai nemaloni ir neaiški padėtis bei nuotaika delegatų ir kyla klausimai kokių pranešimus jie patiekė savo kuopų nariams iš seimo sugrįžę? Graži nuotaika seimo pradžioje virto bloga nuotaika. Gerai, kad baigiant paskutinę sesiją ir jo išrinkimo viršininkų (tų pačių, nes naujų kandidatų nėra ir niekas jų neįteškojo), atsilankė du "žymūs" svečiai sandariečiai, buvęs SLA prez. S. Gegužis, kurio administracija paliko SLA organizacijai virš pusės milijono dolerių nepripažįstamo turto, visokių popierinių beverčių vekselių. S. Gegužis pasakė gražiai (kaip visados, tokia pat) kalbą iš parinktų gražių frazių garbinamų demokratija. Gegužis žino, kad sandariečiai geri demokratai, todėl jis girdamas juos ir jų demokratiją galvosėnį sustiprino delegatų nuopolių dvasią ir upą.

Vėliaus atėjo kitas SLA organizacijos gvardijos, kaip jo kolegos sako, "genijus" p. M. Vinikas (atsiprašau, gerbiameji, dr. Vinikas), kuris dar gražesnė kalbą pasakė ir 25 dolerius paaukojo. Tatau seimo delegatų upas vėl pagerėjo, tokiu būdu, vargiai negalais baigta sesija (ir spėju seimas) pareiškimo, kad kuopų įnešimus apsvaistysim gavę progą laike SLA seimo, pirmadienį ar antradienį, ar vėliaus.

Laimė nors tame, kad per 8

metus gaminta ir šiame seime su mažoms pataisomis priimta nauja konstitucija (statutas). Taip, po 8 metų sandariečiai susilauksimė savo konstitucijos! (jeigu ji bus atspausdinta pirm kito seimo). Iš šio seimo eigos, galime suprasti kaip labai sklandžiai vedami ALTS abelnai organizaciniai ir kitoki reikalai ir kaip geniališki mūsų sandariečių vadai! Nenuostabu, kad jie nenori raštu, arba, žodžiu seimo delegatams pasakyti kiek yra gyvų ALTS kuopų ir narių, kiek biznis, pasekmingas ar ne? Kiek metinių pajamų ir išlaidų yra, kiek balanso ar skolų yra? Žodžiu, šitų žinių ALTS kuopų delegatai negavo šiame seime ir gal būt negaus po seimo. Dabar delegatai klausinėja: kame gi dalykas? Ar gi tai nauja sistema, ar kokia neišduodama paslaptis privertė ALTS vadus paslėpti šias žinias iš organizacijos gyvenimo, veiklos ir turto ar skolų gausumo? Toki įspūdziai iš sandariečių seimo.

Amer. Liet. Misijos Vakaras

Proga SLA seimo daug delegatų atvyko, kurių tarpe randasi ir LVS ir Amer. Liet. Misijos veikėjai New Havene. Tatau proga SLA ir ALTS seimų buvo surengtas specialus Amer. Liet. Misijos vakarėlis Taft Hotely, kuriame atsilankė arti 50 žymių veikėjų, didelis būrelis inteligentų. Tikslas A.L. Misijos vakarėlio buvo, kaip Tautininkų centrų pirm. p. J. Abraitis pareiškė ir adv. A. Olis posėdį pradėdamas pranešė, kad pasidalinus mintimis veikėjų Lietuvos vadavimo reikale ir, kad išgirdus karo tremtinių ir pabėgėlių, taipgi, Lietuvoj požeminio komiteto narių atsidurusį vakary Europoj pranešimą oro bangomis, žodžiu, kad aktuališka išgirdus mūsų brolių balsą radijo bangomis iš Europos, tikriau sakant, iš Paryžiaus, kur jie susirinko del savo kalbų transliavimo tiesiai Amerikon, į Taft Hotel, New Havene.

Šis susirinkimas darė malonų įspūdį, labai svarbus, įspūdingas abelnai gera nuotaika. Buvo pasakyta kelėtas kalbų. Stasys Gegužis, kuris yra geras patriotas (žodžiuose) pasakė kalbą pareiškdamas savo kolegoms, Amer. Liet. Tarybos nariams, labai teisingos kritikos. Kadangi p. S. Gegužis esą narys ALT., tatau jis, nors neofi-

ciališkai Amer. Liet. Tarybos vardu, bet kaip individas smerkė mūsų partinius vadus už skaldymą Amerikos lietuvių įjėgų, už ardyimą vienybės Lietuvos vadavimo reikale ir sėjimą demoralizacijos. Tarpe kitko jis pareiškė: "Tris užsispyrėliai kalčiausi už šitą susiskaldymo padėtį. Jie nori būti vadais, bet blogai vadovauja — sakė jis. O yra būtinas reikalas sukaupti visus į vienybės darbą." Jo žodžius palydėjo plojimu, bet p. Olis pasakė p. Gegužii: butų gerai, kad Tamsta pasakytai tiems trims vyrams tokia pat teisybė kaip mums čia pasakiai! Vėl ploja žmonės. S. Gegužis pažadėjo pasakyti tiems trims ALT vadams.

Bet kai buvo spaudos fotofrafių fotografuojami LVS ir ALM vadai prie posėdžio stalo, buvo kviečiamas p. S. Gegužis, bet jis atsiskakė bendrai nusifotografuoti, pareiškė: "Jie mane nukryžavotų jei mano foto kartu su jumis pamatytų ALT vadai!" Kaip visus dalyvius fotografavo tai p. S. Gegužis išėjo iš salės už durų idant jo fotografijoj nebūtų. Susidarė įspūdis, kad p. S. Gegužis bijosi savo kolegų keršto. Kai kurie mūsų tautininkai skaniai nusiukošė šį faktą matydami. Transliacija iš Paryžiaus Lietuvos vadų ir veikėjų, kelių srovų, tautininkų, katalikų, liaudininkų ir nepartinių.

Visų kalbos transliuojamos oro bangomis iš Paryžiaus tiesiai į New Haven, Taft Hotel

buvo neblogai girdimos ir prantamos. Buvo labai pusvalandis amerikiečių santiems Lietuvos vadų veikėjų kalbų prašantių Lietuvos lietuvių vieningų Lietuvos vadavimo reikale. Buvo malonu, kad transmos kalbos požeminio komiteto narių, liaudininkų, katalikų, tautininkų rintai parodė Europos lietuvių vienybę kaip jie vienybę išrašė mūsų tautos krizės ir pavimo kritiškam momentui.

Dalyviai ALM vakarėly gerus įspūdzius. Supradėmavo viengėnių bėdas ir ištrėmė ir atjausdam sumetė apie arti du milijonai, kurie bus pasiję jusiems per radijo iš New Haven kaip ALM vadai dovanėlė. Už mūsų kalbų transliavimą į Amer. Liet. Misiją tatau šas. Tai buvo vienas iš niausių įvykių ALTS seime ir išvakarėse SLA seimo New Havene. Už tai garbė ALM vadams pasirūpinusiems šitą foto, taipgi, Tautininkų centrui. SLA seimas prasidėjo dvi sesijos šeštadienį, 14 želio, sekmdienį delegatų šes gegužinėje. Ligi seimio nevisi delegatai atėjo apie du trečdaliai delegatų buvo, bet pirmadienį birž., tikimasi, kad bus delegatų. Tatau apie SLA eiga parašysiu vėliaus įspūdzius. "AL"

HARTFORDO LIETUVIŲ ŽINIOS

MIRĖ JURGIS GRIGALIUNAS, KLUBO GEGUŽINĖ, GATAI SLA IR ALTS SEIMUS, BIMBOS MISIJOS, SIAI IR VIETOS LIET. KOMUNISTŲ AUKOS ŠIAURĖ

Mirė SLA ir Klubo narys, Jurgis Grigaliunas, palaidotas su iškilmingoms bažnytinėms apeigoms, Vėlionis J. Grigaliunas paliko sunę James Grigaliunas nuliudomė. Vėlionis neteko savo žmonos Grigaliunienės, prieš metą laiko mirusios, nerymavo ir sirgo tulą laiką, pagaliau nukeliavo į kapus savo žmonelei. Prieš kelėtą metų vėlionis J. Grigaliunas turėjo karčiamą, buvo ilgametinis klubo ir SLA kuopos narys. Labi bus jam lengva Amerikos žemėlė.

KLUBO GEGUŽINĖ PASEK-MINGA

Sekmdieny 9 d. birž. įvyko L.A.Pil. Klubo gegužinė lietuviškam parke, Glastonbury. Gegužinėje dalyvavo daug svečių. Visi maloniai, linksmai praleido sekmdienį gražiame lietuviškam parke, šauniai baliavojo, o jaunimas šoko parko pavilione.

Sekantį šeštadienio vakarą, birž. 15 d., įvyks klubo narių grįžusių karių priėmimas — šaunus benkietas. Spėjama, kad bus virš 300 svečių, po benkieto bus šokiai. Karių priėmimo proga miesto burmistras, p. Cornelius Moylan, pasakis kalbą, programą išpildis menininkai ir Klubo Choras dainuos.

VISI Į SEIMĄ

Vietos SLA 124 kp. siunčia 5 delegatus į SLA 44-tą seimą įvykstanti New Havene, Taft viešbuty. Delegatai šie: W. M. Chase, L. Kazionas, M. Labanuskienė, ponai T. ir M. Valikiai. Taipgi, vyksta ir sandariečių delegacija į ALTS seimą, kuris įvyks išvakarėse SLA seimo. Taipgi, kai kurie mūsų delegatai žada dalyvauti ir TMD seime įvykstančiam New Havene. Spėjama, kad šiame SLA seime bus nemažai diskusijų ir ginčių sąryšy su konversijos reikalais.

MŪS KOMUNISTŲ "PATRIOTIZMAS"

Sekmdieny birž. 2 d. klubo auditorijoj įvyko komunistų misionieriaus Bimbos prakalbos, arba, kaip jis sakosi, pranešimas iš Lietuvos. Bimba, kaip žmonės pasakoją, nieko naujo jiems negirdėto iš Lietuvos nepasakė, papasakojo apie Lietuvos žmonių bėdas ir vargus ta prasme, kad už tas bėdas ir vargus tikrai naciai kalti. Jis nepasakė kiek iš Lietuvos lietuvių ištrėmtų į Sibiro tundras, kiek įkalinamų per Lietuvos globėjus Maskvos NK-

BUSIM

lau prieš...
trijų val...
lma žiur...
norą suk...
pam...
Toje sau...
tūrėjus...
tautos ar...
vadino, j...
kam karui...
norai nel...
gy lapais...
ekdami d...
šes rytuose...
Ostlandu...
inas, Gub...
storatus...
si taip, ly...
laimėtas...
laimėjin...
tųjų rat...
Anglosaks...
pasdami ir...
kiečių daro...
puikiai...
informa...
ekviena...
tautos...
tai parod...
romos kil...
čia visti...
arti Jie v...
lampyne, i...
gal nebuv...
ingininkų...
skelbė g...
karta. Ji...
kiečių v...
oms tauto...
s, kiekvie...
janciam i...
u, kad ket...
krai bus...
ulyje...
Mes lietu...
skusijose...
bedami pri...
ros nuomor...
imės Vak...
ai. Joki...
jome dale...
s subyrėj...
ingininl...
tinti sa...
toliadams...
pavergėjais...
tas is mus...
kias mint...
au šiand...
savo at...
kiamis ska...
kiečiai ir...
gerėjai, (...
šlaisvinto...
eni atsto...
okratiją...
ad šių ne...
siskaity...
Amerikos...
zamoje li...
Siomis k...
rėjau pa...
žino, ka...
ie tos bu...
antvarkos...
au prade...
ministr...
ujame p

JUNE 30

Didi Diena Armijos Vyrams!

JEIGU JŪS esate paleistas iš Armijos — jei turėjote laipsnį ir norite jį išlaikyti — jei jus turite užlaikytinus gimines — tai veikite dabar... Birželio 30, 1946 m., yra paskutinė diena, kurią jus galite įstoti į Reguliare Armiją ir dar gauti dvi naudingas progas... išlaikyti senąjį savo laipsnį ir šeimai užlaikymo dalį.

ISTOKITE DABAR ARCIAUSIOJ SAU J. V. ARMIJOS REKRUTAVIMO STOTYJ.

U. S. ARMY RECRUITING STATION
ISIRASYKITE DABAR ARCIAUSIOJE J. V. ARMIJOS REKRUTAVIMO STOTYJ
U. S. Army Recruiting Office - Post Office Bldg.

Primokėjimai užlaikytiniams jusų šeimos nariams bus tęsiami per visą jusų tarnybos laiką, tiksliai jeigu jus įstosite į Reguliare Armiją pirm Liepos 1, 1946 m.

Jeigu jus esate paleisti iš Armijos ir norite vėl įstoti su senuoju savo laipsniu, jus turite įstoti 90 dienų eigoje nuo jusų paleidimo. Ir pirm Liepos 1, 1946. Apmastykite. Veikite dabar.

A GOOD JOB FOR YOU
U. S. Army
CHOOSE THIS
FINE PROFESSION NOW!

TEL. 4-6757

OFFICE: 72 Vernon St.

CARROLL FUNERAL HOME

3 Winthrop St. Worcester

REMkite SAVO VETERANĄ

Peter Carroll

Petras Karalius, Graborius ir Balsamuotojas

Afrikoje, Karo Pragare

Juozas V. Valickas, Karys

Pabuvę čia tulį laiką, persiorganizavę, gavę ganėtinai pastiprinimų ir medžiagos, išsileidome į Gafsa persekiot priešą. Musų buvo neišpasakytai didelės spēkos. Jau apie kelios dienos kaip lietus sustojo lijes. Giedra, gražu ir saulėta. Po ilgos kelionės mes pasiekėm nekludomai ir Gafsos apylinkes. Mes sustojome lygiuose laukuose organizuotis puolimui.

Per žiuronus matėsi balti Gafsos namai ir palmos, nes čia buvo gana didelė oazė. Afrikoje kur tik yra vandens, ten yra ir gyventojų. Per naktį mus žvalgai surinko reikalingų informacijų apie priešus, o mes irgi susirinkome ir susiorganizavome puolimui. Dar buvo gana tamsu, bet ženklai ant daugaus rodėsi, kad tuojau švis, bus diena. Mes visur išsisklaidėm po laukus ir traukėm į priešo pusę. Tiek daug kariuomenės, o visgi pasisekė išlaikyti tylą. Tik kartas nuo karto kada kareivis suklumpa, tai jo geležinė kepurė atsidauria ir šautuvą ar akmenį ir dulsius garsas apie už kelių žingsnių užsibaigia.

Šiame puolime dalyvavę emė daug naujokų karių, kurie buvo pilni išgąsčio. Bet kadangi mes Kasserine Pass ir kitų mušių veteranai ėjome drąsiai, tad ir naujokai netaip labai nuogąstavo. Kuopoje kurioje aš buvau, mes veik visi jau buvome ragavę mušių, tad kiekvienas tik dantis sukandęs bandė savo pareigas atlikti.

Kada mes prisitartinome prie kalno, priešai kiek druti buvo puolė mus atgal, kontratakavo. Jie puolė mus durtuvais, granatomis, liepsnosvydžiais ir viskuom ką tik turėjo. Tikras pragaras atsidarė. Gyvybės ir medžiaga buvo naikinama neapskaidiuotai. Žiaurios kautynės tęsėsi per apie 16 dienų. Abiejų pusės siuntė saviškiams pastiprinimų. Vienok priešai neatsilaike mūsų spaudimo ir pradėjo trauktis. Viena priešo šaka traukėsi į Maknassy, antroji į Fonduką, trečioji į Faid Pass, ketvirtoji į El Guettar. Mums reikalinga buvo persekioti kiekvieną priešo šaką atskirai, kitaip, viena kuri priešo šaka galėjo mus kontratakuoti iš šono. Trys priešo šakos nors ir pamažu, bet pasitraukė iš Gafsos. Bet ketvirtoji laikėsi iki paskutinio, kad prilaikyt mūsų didžiumą kariuomenės nuo persekijimo priešų. Kuopoje kurioje aš

buvau, buvo užduotas uždavinys, kad nuo antros pusės kalno, užtakuot priešas iš šono. Mes pradėjom puolimą. Priešai mus kelias kuopas įviliojo į spąstus ir sunaikino. Sužeistų ir negyvų buvo nedaugiausiai, bet paėmė mus daug į nelaisvę. Po nepasekmingos atakos iš mano kuopos vos devyniese sugrįžome. Kitos kuopos buvo suvis sunaikintos. Pažeistas priešas darėsi dar pasiutesnis ir kovojo kaip liutas pažeistas, bet nuolatos mums priburiantieji pastiprinimai davė progos priešus galutinai sumušti. Mes paėmėm taipgi gerokai priešų nelaisvėn, daugiausiai italų.

Likę mano kuopoj tik devyni vyrai, mes nuėjom ir persitartinome pulko vadui, ką mes turime toliau veikti?

Pulkininkas mus pasiuntė fronto užnugarin, kur mes turėjome būti priskirti prie kito dalinio. Mes seni kelių mušių veteranai labai nenorėjome būti priskirtais prie naujokų, kurie mušy dar nei karto nėra buvę, nes kurie papratę mušiuose, tai gerai su tokiais veikt kartu, bet ką galima padaryt. Prie posto numerio 4, mes radom daug pastiprinimų — naujokų. Čia mums reikėjo persitstatyt. Išlekomą pulkininką čia suradome. Jis mus išskirstė po vieną į kuopą. Ak likimas. Nei vienas kareivis arba karininkas nėra buvęs dar mušyje. Visi persigandę, nerimauja. Mane dideliu ratu apstojo ir klausinėja apie frontą.

Galop musiškiiai sumušė priešus kurie pasileido El Guettar link į augstus kalnus, tai buvo 40 kilometrų nuo Gafsos.

Visi šie nauji rezervai — pastiprinimai buvo gatavi stot kautynėms ant pareikalavimo. Tad mes nuo pirmųjų fronto li-

TEVAS SU SAVO MUZIKALISKA ŠEIMA

Visuomet yra laiko dėl muzikos Jack Owens namuose. Jo vaikai — Mary Ann, 11-kos metų; Noel, 4 metų ir Johnny 8 metų dainuoja su savo tėvu. Jack Owens yra svarbiausias dainininkas NBC "Tin Pan Alley of the Air" programoj, šeštadieniais 5:45 val. po pietų. Jo vaikai yra gabūs ir talentingi muzikoj, taip kaip jų tėvas.

KĄ KRAVČENKO MATĖ BELANKYDAMAS SSSR KONCENTRACIJOS STOVYKLAS

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

SSSR LAGERIUOSE YRA 20 MILIJONŲ ŽMONIŲ

Šio paskutiniojo karo metu Kravčenko buvo aukštas ginklavimo valdininkas Maskvoje.

Jis kontroliavo visą eilę Sovietų karo pramonės fabriku. Savo patyrimus jis taip apibūdina:

— SSSR karo pramonė, panašiai kaip ir Vokietijos, visų pirma rėmėsi vergų darbu... Karo metu buvo paleisti į darbą evakuotieji (išvežti) fabrikai, buvo padidinti Sibiro ir Uralo fabrikai ir įsteigti nauji pramonės vienetai, tačiau tik nedaugelis iš jų apėjo be lemiamųjų priverstinio darbo kadry. Tie užsieniečiai, kurie susijungė kalba apie galutinę Rusijos pergalę kaip "Sovietų sistemos sekmingumą pavyzdį" būtų daug arčiau tiesos, jei jie garbintų tą valstybę plačiai vartojamą priverstinio darbo sistemą... Oficialiuose sluokniuose priimtu apskaičiavimu šiose darbo jėgų atsargose yra 20 milijonų žmonių...

KULKOSVAIDZIAIS IŠSAUDYTI VEJAI IR MOTERYS

Kaikurie iš mūsų Sovnarkome (Sovietų Liaudies komitariate) žinojome apie atsitikimus, kad kaliniai buvo masiškai nužudyti, kada paaiškėjo, kad jų nebus galima evakuoti besiantarint vokiečiams. Taip buvo padaryta Minske (apie šias žudynes yra plačiai rašęs pulk. Petruitis savo knygoje "Kaip jie mus sušaudė"), Smolenske, Kieve, Charkove, Dniepropetrovske, Zaporozėje... Mažoje Kabardino - Balkaro Sovietų

nijų toli neatsilikome. Traukėme paskui. Mes apie 30 kilometrų nuo Gafsos atvykome į vieną vietą didelį klonę tarp augstų kalnų. Kitos kuopos nuvyko kitosna vietosna. Šioj klonėj buvo daug prisodintų alymedžių. Kada mes iš sunkvežimį išlįpome, užkomandiravo kad kiekvienas išsikastų duobę po medžiui pasislėpti, nes vokiečiai ir italai perėjo netoli šios vietos į kontrataką ir jų didžiųjų armojų sviediniai gali mus lengvai pasiekti. Tai buvo apie 5 valandą po piet. Prie darbo kasti sau slėptuvę, nereikėjo nei vieno raginti. Akymirksny kiekvienas jau buvo išsikasęs sau duobę.

Šioje kuopoje buvo apie 250 karių. Kuopos vadas pasiūkė visus karius kruvon, — suellia, ir su didelę atydą pradėjo mus peržiurinėti ir kiekvieną atskirai klausit man tikrų klausimų. Kaikurių karių užsirašė pavardes. Užsirašė ir mano vardą — pavardę. Kodėl jis taip darė, tik vėliau teko patirti. Kuopos vado (kapitono) veidas buvo išblyškęs, pilnas išgąsčio, ir jis šiek-tiek nervavosi. Šalia jo buvusieji du leitenantai. Taip lygiai netokiai išvaizda rodė. Taip buvo todėl, kad jie nujautė kad mes esame ant "pareikalavimo" ir teks susikibti su patyrimu priešų.

Karių veiduose matėsi didelis liudėsys ir nusiminimas. Kas turėjo rašomos medžiagos — rašė laiškus, nes didžiama tikėjosi, kad tai paskutiniai laišukai gali būti.

tu "autonomiškoje respublikoje", Kaukaze, netoli Nalčiko miesto buvo NKVD pramonės įmonės, kuriose darbus atliko areštuotieji. Kai iš tos apylinkės traukėsi raudonoji armija, dėl techniško transportacijos sunkumų keli šimtai kalinių negalėjo būti laiku evakuoti. Kombinat (pramonės įmonių) direktorius, vykdydamas įsakymą Kabardino—Balkaro NKVD komisaro Anochovo, kulkosvaidžiais iššaudė visus vyrus ir moteris, iki paskutinio. Kai tas kraštas vėl buvo nuo vokiečių išlaisvintas, Anochovas susilaukė sau atlyginimo: liko Liaudies Komisarų Tarybos pirminku, gaudamas vyriausį paaugstinimą tame krašte'.....

PER MISKUS Į SLAPTĄ FABRIKĄ

Rusijoje yra ir slaptų, po žemėmis įrengtų ginklavimosi fabriku, kur dirba tremtiniai ir apskritai areštuotieji. Viena iš jų esanti Maskvos apygardos gilumoje anapus Podolsko, aprašo Kravčenko. Čia galėjo patekti žmonės su specialiais leidimais. Traukinys vežė per tankius miškus. NKVD valdininkai kelis kartus tikrino dokumentus. Traukinys riedėjo lėtai ir per langus tai vienoj, tai kitoj vietoj matėsi kaliniai piuanantieji medžius ir temptantieji juos prie geležinkelio. Ten kur baigiasi geležinkelio bėgiai, aikštėje miške, stovėjo ginklų fabrikas. Už jo — siauras, nematomai užmaskuotas lėjimas į požeminius kambarius, kur įrengtos didelės požeminės dirbtuvės. Čia tukstanciai kalinių ir laisvų darbininkų vykdė užtaisymus granatų, bombų, minų ir kitų ginklų pripildydami sprogtamąją medžiaga. Visa šio požeminio pasaulio apylinkė buvo atkiršta nuo išorės spygliuotų vielių tvora ir saugoma ginkluotų NKVD sargybinių, iš kurių kaikatrie turėjo piktus šunis specialiai tam išreniruotus.

CHEMIKALAIS UŽNUODYTI POŽEMIŲ DARBININKAI

Toliau Kravčenko aprašo šiais žodžiais: — Aš atvykau į tą vietą su palydovu turėdamas išlyginti nesutarimus tarp šio slapto fabriko ir kito, kurs parupindavo kaikurias medžiagas. Po vakare įvykusios konferencijos su pareigūnais, man buvo paskirtas kambarys fabriko viešbutyje. Norėdamas mesti žvilgsnį į kalinius, einančius į savo darbą, aš atsikėliau anksti. Krito šaltas lietus. Truputį po šešių pamačiau apie keturis šimtus vyrų

LIETUVIŲ SUVAŽAVIMAS VOKIETIJOJE

Vakary Vokietija (LAIC — Lietuvos tremtiniai energingai organizuojasi. Jau įvyko gydytojų, laikraštinių, teisininkų ir t.t. suvažiavimai. Birželio mėn. pradžioje šaukiamas visų lietuvių kunigų suvažiavimas. Jų rupeščių, pirmos savaitės praga, buvo paruoštas (parašytas) ciklas konferencijai apie lietuviškąjį šeimų moralę.

Mokslas ir Kampelis

KAIP ŽMONĖS PATYS GRIAUNA SAVO SVEIKATĄ

Daug ligų nepareina nuo žmogaus: nei iš šio nei iš to ima jis ir suserga, lyg būtų kas liga naktį į kambarį įnešęs ir pametęs. Bet yra daug gyvenime atsitikimų, kad žmogus pats yra savo ligos kaltininkas.

Sveikata daug pareina nuo minčių. Jei nuolat galvosi, kad galva sukasi, skauda, tai greitai pajusi skausmą. Yra mokslo žmonių patirta, kad sveikata daug pareina nuo to, kokiomis mintimis žmogus gyvena. Jeigu nuolat kas mašto apie ligas, tai labai galimas daiktas, kad jis gali greit susirgti. Kas, aplankęs sergančius kokia nors limpama liga savo gimines ar pažstamus, parėjęs namo nuolat vis galvos apie ligonį, apie jo ligos sunkumą, apie tai, kad jis pats tuoj susirgs, tas iš tikrųjų greitai gali susirgti. Kaip žmogus negali išlikti visiškai skaisčius, jei jis nuolat gaivina dvasioje nešvarias mintis, taip negalima išlikti sveikam nuolat galvojant apie ligą. Sveikatos bangos supluakia mintyse. Visi mes žinome, kaip nuo žmogaus nuotaikos pareina kuno buklė. Pav., didelis gėbūmas, savimeilė blogai atsiliepią ir janknas, blūznį; neapykanta ir pyktis pasunkina kai kurias inkstų ligas, pavydas kenkia širdžiai ir t.t. Baimė, rupeštis tuojau atsiliepią į širdies veikimą. Tai pavirtina gydytojai ir medicinos daktarai. D-ras Murchisonas šiaip sako: "Aš buvau stačiai nustebejęs, kiek sergančių kepe-

nų vėžių yra tą ligą nuo žmogaus psenio įsigiję. Jų skaičius per didelis, kad tai būtų laikyti netikėtu atsitikimu."

Miestų bibliotekų (daug) tarnautojai pasakoja, kad gėlis skaitytojų reikalavimai didinasi. Mat, dabai vaizdavę, bet kokį ligą, paskaliyti ką nors apie ligą. Ir jeigu jiem pasiseka rasti nors panašaus į jo tarimą, tuojau jis pradeda galvoti, kad iš tikrųjų ta liga yra žmogaus galėtu nepasirūšinti, išlaikyti savo dvasioje švarios pasiryžimo, vilties ir optimizmo, tai daugelis ligų išvengti. Yra daug atsitikimų, kada liga yra stačiai įkalbama, pamačiusi šiek tiek pabalusį ir pavargusį mokytoją: "Kas tau, vaikel, turbūt, sergi, toks pabalus, blyškęs, nelinksmas". Ir jau duoti tam vaikui kokių lašų. Vaikas, jokios ligos savyje nejautes, ir pamačius "Gal aš kur ir sergu, pabalus, bet aš jaučiuosi gerai". Nėra, kad tas tariamas ligos sūglebama, pradeda negalėti, jei pasitaiko koks nors skausmas, jis įsivaizduoja didelę ligą.

Žmogaus dvasia yra ligos kurėja. Reikia turėti žias, kilnius ir energingus, kad išlaikytume savą patiką. Sveikatą galima išlaikyti tik menant apie sveikatą, liga galima pasisaukti tik apie ligą.

ir moterų, po dešimtį gretose, maršuojančių į slaptas dirbtuves. Jie buvo apsupti gausių sargybinių.

Per daugelį metų aš stebėjau tuos paniekintus, suskurdusius vergus, matydamas juos visokiame sąlygoje. Man atrodė, kad jau niekad neteks regėti tragiškesnių sutvėrimų, kaip tie, kuriuos mačiau Uralo kalnuose ir Sibire. Tačiau čia baisenybės buvo išaugusios iki šėtoniškių proporcijų (ribų). Veidai — liguistis geltonos spalvos ir be lašelio kraujo — buvo lyg baises pomirtinės kaukės. Tai vis buvo vaikščiojantieji lavonai, beviltiška užnuodyti chemikalais, prie kurių jie dirbo toje supuvusioje skaitlykoje.

Tarp jų buvo vyrų ir moterų, galėjusių jau turėti 50 metų amžiaus, bet buvo ir jaunuolių tik dvidešimties. Jie ėjo tyliame nuliudime, kaip automatai, nežurėdami nei į dešinę, nei į kairę. Apsirengę jie buvo fantastiška; daugelis buvo apsiautę kaliošais, virvutėms prišūtais prie kojų; kiti turėjo kojas apsuptas skudurais. Kaikurie buvo valstiečių drabužiais, keltas moterų dėvėjo suplyšusius Astrachanės apsiaustus, vieno kito pečius dengė užsieninių eilučių liekanos. Kai liudnasis paradas ėjo pro namus iš kurių aš stebėjau, staiga viena moteris susmuko ant kelio. Du sargybinių ją išvilko. Niekas iš kalinių nekreipė dėmesio. Jie jau nebeįstengė jausti simpatijos ir turėti kitus žmogiškus jausmus.

POŽEMINIS PRAGARAS

Kiti tokie pulkai iš kitų kryptų žygiavo taipgi į tą požeminį pragarą. Tai vis iš NKVD kolonijų, paslėptų giliai tuose miškuose, tikriausiai už kelių mylių nuo čia. Vakare aš mačiau dvigubai didesnę koloną velkančių kojas naktinei pamaimai, per lietu ir purvą.

Man nebuvo leista eiti į požemį, tikrumoj vargiai ar aš tą bučiau ir pakėjęs. Tačiau iš pareigūnų, su kuriais aš turėjau reikalų per dvi dieni, pakankamai surinkau stiprių įspūdžių apie vargų kalnus ir paniaką žmogaus gyvasčiai. Požeminis fabrikas buvo blogai vėdinamas; mat buvo statytas panikoje (karo išgastyje), baisesi skubant ir visai nekreipiant dėmesio į darbininkų sveikatą. Keletas savačių to fabriko dumuose

ir smarvėje buvo pilnai užkama užnuodyti žmogaus nizmą visam laikui. Mūsų mizmas buvo didelis. Žmogaus butybės buvo čia beveik visos gabamos, taip, kaip chemikalai.....

Ištisais mėnesiais negalėjau iš savo smones išdžiūti... Ir dabartiniai tolimame krašte, tarpau baltis staiga atgaivina tuos tuos vaizdus, ypač išgintus rikiėčius deklamuojant vietų komunizmo stebėtojų negaliu susilaikyti nuo jėš:

— O, kad aš galėčiau stasmegeiniai, nors drėgnoms, ne ilgiau kaip drėgnoms, padėti į tą potėmėriką, jus tuoj pragybtų tą daiktą", pabraukimas Kravčenkos).

Kaikuriose koncentracijose vykdose mirtinumas toliuolis, kad yra bolševikų specialios laidotojų kurios nieko kito nežino, per dienų dienas grąžina vargo, alkio, šalčio, budielių žiaurumo mūškus.

Tos baisenybės Kravčenko palenkė atsiskyti patogus misariško gyvenimo, pavojaingą pabėgėlio - traukėlia, kad laisvėje kovoją bolševikų diktatūrą, atskleis mas jos prievartą ir naktis (iš D-ko) Dr. Juoz. P.

GREAT NEWS FOR WOMEN WHO DOUBT

Many Doctors today recommend use of douches for women with discharge ("the whites") with offensive odor, and minor irritation — for women who want to feel refreshingly clean.

— And here's a product for the Hospital tested, too, with the results — Lydia E. Pinkham's Vegetable Wash, made by the Pinkham Company that makes Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound.

Pinkham's Sanative Wash is the great favor today with women. It's mighty effective in relieving offensive odor, clearing up discomfort of minor irritation, positively won't harm even the delicate membranes of women's sensitive, too. Any drug store.

Lydia E. Pinkham's

SANATIVE WASH

TĒTI, DIKTUOK SKUBIAU, AŠ SPĖJU!

"DICTATE FASTER DADDY ... I CAN TAKE IT!"

THE SPEEDLINE CORONA

pays its way in almost any family

For as little as \$1.00 a week (plus small down payment) you get the thrill and pride of owning the tops in portable typewriters. The benefits you and yours receive from a Corona will repay you many times its cost. See any dealer ... arrange for free demonstration.

Naujos Po-karinės Rašomos Mašinėlės

AR ŽINOT, KAD...

Corona mašinėlės yra geriausios pasauly. Jas daugiausia naudoja bizny todėl kad jos yra praktiškiausios. Be jų neapsieina nė valdiškos įstaigos, nė mokyklos. Pabandyk jas ir Tamša. Mašinėlių kainos įvairios — \$58.75 ir \$68.75.

Sulig reikalo, uždėdam ir lietuviškus akcentus už tą pačią kainą. Jei rengiatės rašomąją mašinėlę įsigyti ir sutaupti pinigų, prieš pirkimą pasitarkite su mumis, mes patarpininkausime. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street — Worcester, Mass.

ENGLISH SECTION

WORCESTER VETERAN PROTESTS AGAINST ANTHONY BIMBAS' ACCUSATIONS

Sir: I wish to voice an indignant protest against the remarks made by Anthony Bimba at O. S. Park in Shrewsbury at a gathering sponsored by the Worcester American Committee on Sunday, June 16.

I think that people should know the true facts about some of the erroneous remarks made by Mr. Bimba. I read an account of some of his remarks in the Sunday night's issue of the Worcester paper and I was stunned to find that he had the nerve to make such false reports of true conditions over in Lithuania. Mr. Bimba remarked that he had devastated Lithuania and that he had killed many Lithuanians. He gave a typical Communist viewpoint of Lithuanian refugees in Germany. I was in Germany from May, 1945 to Nov. 10, 1945 with the American Army and I had an opportunity to observe conditions at first-hand. Being of Lithuanian descent, I was able to talk and mingle with Lithuanian refugees and I know the true picture of their sad lot.

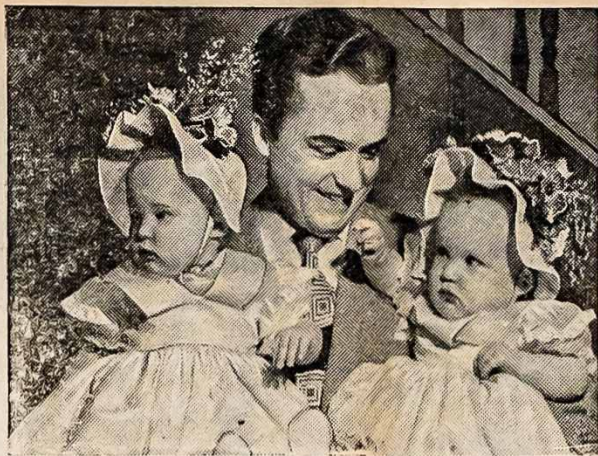
Mr. Bimba had the nerve to call these "criminals" — "We were 'criminals' — we were patriots and we were fighting for our country's freedom. These refugees were not 'criminals' but were patriots of Lithuania — they desired freedom for their own country as any true-blooded people would. They had been snatched to Germany as slave labor. They desired nothing but freedom and are to be condemned? No clear-thinking person would call them "criminals."

I had an opportunity, as many of my other friends did also, to talk to about 165 refugees that survived from a group of 500 that had been used as slave labor by the Germans — theirs was a sad lot. Every time I think of Mr. Bimba's remarks, I become furious. All the people who are interested in the Lithuanian cause are upset because Mr. Bimba dares to call himself a Lithuanian — he has no right to do so since he does not have Lithuania's interests at heart.

If the people of this community want to know true conditions over there, they should get first-hand information from the fellows who were over there and are not the kind to expect collections for every little thing they say. Will the people of Lithuania ever see any of that money that was collected — my guess is NO. Especially when persons of Mr. Bimba's caliber do the collecting.

I hope that all clear-thinking people disregard the falsehoods made by Mr. Bimba for the true picture of the plight of Lithuania is sad and needs to be brought to light so that we may help all we can.

JOHN G. BUTKEVITCH

DAINININKO DVYNUKES PRADEDA FILMOS KARIERA
Dvigubas Džiaugsmas — Michael Douglas, Tėvų Dienoj, laiko savo dvynukes dukreles, kurios paima miną kaip lėlės, stovinčios prieš kamara. Jų tėvas yra dainininkas, prie Kay Kyserio programos. Jau šios dvynukės lošė scenoj ir vaidino juduomose paveikluose, 13 mėnesių amžiaus sulaukusios. Nuo pat mažens jau jos lavinasi prie filmos karjeros.

GEGUTĖ ir MOTUTĖ

Gražaus pavasario vakarą žaliame sodne, Kukavo liudnai gražioji raiboji gegutė; O samanotos bakužės seklyčios palangėj, Dėjavo ir verkė griaudžiai senoji motutė.

Gegutė-seselė, ko taip širdgėlingai kukuoji, Kas ardo tavo širdelės ir laisvės ramybę Juk rodos nestinga tau saulės, maisto pastogės.

O gerasirdžiai lietuviai tau prietelingi girioj ir sodne??!

Nors laisvės, maisto, balselio ir pastogės girioj Man nepašykštėjo tikrai geroji Dievo Apvaizda, Bet štai atsirioglingi iš Sibiro nekviesti burliokai Iškirto sodnus-girias, išdraskė lizdus, išgaudė paukšteličius.....

Motutė sengalvė, o kam tu ji taip dejuoji: Ar liudi savo jaunystės dienelių, ar kad tavo Senatvės sunkioji našta prislėgė jau pečius Ir raukšlėmis veida, o geltonas kasas sidabru padabino??!

Oj ne, visai ne! Man negaila nei rutų vainiko, Nei jaunystės dienų, tik man gaila labai to visko, Kas dedas šiandien nuo amžių negirdėtoji Tėvynėj brangioj, Kadaisė milžinų žemėj, garsioj — laisvoj Lietuvoj.

Štai įsibrovė neprašyti žiaurieji ruskiai — kacapai, Iš už Uralo, Sibiro kalnų, laukinių tyrlaukių, Pamynė po kojų, viską sumaisė su juoda žeme, Kas buvo per amžius lietuvių širdžiai, sielai meilu ir brangu.

Jie atėmė laisvę mums, kaip paukšteliai girias, Jie Dievą išvijo iš kaimo seklyčių ir visos Lietuvos, Jie suardė sodžius derlingus ir miestus puošnius, Jie sudraskė šeimas, įsteigdami didžiulis valkatų burius.

Ve, mano vienas sunelis tolimoj Amerikoj, Kitas gi su šeima išvežtas bado mirčiai į Sibirą, Tretysis, begelbstint gyvybę, Vokietijon atsidurė, O vienturtė dukrelė žiauri komisarai pasigrobė. . .

Kaip gegutė raiboji kukuoja — dejuoja vyšnių sodne Iš didžios sielvartos, taip ir aš jai skausmingai pritariama, Griaubius, verkiu čia per kiauras naktis ir dienas, Juk abi esame motinos, abiejų tame yra lygus jausmai.

Neverkite jus abi, Lietuvos girių ir kaimų šeiminkės, Jusų širdgėlos bylų jau svarsto kruopščiai Apvaizda danguje: Ji atželdins sodnus — girias, atstatys sodžius, miestus, Išvays ir Tėvynės neprašytus svečius — musų krašto priešus.

Atstatys dar gražiau sugriautas bažnyčias, paveikluotas seklyčias, O vėliau sugražins jusų abiejų išsklaidytus pasaulij vaikus, Ir neužligo bus vėl džiugi amžinai ir laisva NEMARI LIETUVA!!

PADANGĖS ARAS.

Birželio 13 d., 1946 m.

VETERANAM PAGELBA

KL. — Kareivio žmona, su dvejais vaikais, praneša, kad jos vyras buvo paimtas į kariuomenę 1945m. Ji laukia trečio kūdikio. Negalėdama tinkamai prižiūrėti savo šeimą pageidauja vyro paliuosavima iš kariuomenės. Ką turi daryti?

ATS. — Pasiųsk savo vyrui kopiją gimimo sertifikato trečio kūdikio ir pasakyk jam įteikti savo viršininkui ir prašyti "dependency discharge". Gimimas trečio kūdikio, nepaisant kaip ilgai vyras tarnyboje, paliuosuos jį iš tarnybos.

KL. — Veteranas praneša, kad Veterans' Administration gydotojas jį gydo, užsikrėtęs kokia odos liga. Jis nori prašyti pensijos. Klausia ar ta pensija prasidės su jo paliuosavimu iš tarnybos?

ATS. — Jeigu prašysi pensijos į metus nuo paliuosavimo ir jeigu ta liga yra surišta su tarnyba, pensija bus duodama. Patariame veteranams kuogreičiausia paduoti pensijų aplikacijas.

KL. — Kitas veteranas rašo, kas jis gauna 20% "disability" pensiją. Neturi užlaikomų asmenų, bet nori lankyti mokyklą pagal GI Bill. Kiek pinigų gaus pragyvenimui?

ATS. — Gausi \$65. per mėnesį kartu su pensijos mokesčiais, jeigu imsi pilną mokslo kursą.

KL. — Ar Antro Pasaulinio Karo veteranai, kurie vėl įstojo į kariuomenę gali naudotis GI Bill parupinimais, jeigu aktyviai tarnauja?

ATS. — Veterans Administration sprendimas parupina veteranams mokslo galimybę ir paskolų garantiją. Jeigu veteranas apart tarnybos ras laiko mokslui Veterans Administration užmokės įstojimo mokesčį, bet ne už pragyvenimo išlaidas.

KL. — Veteranas nori žinoti ar jis besimokindamas pagal GI Bill gali prašyti paskolą su valdžios garantija.

ATS. — Taip. Jeigu tik paskolos įstaiga matys kad galėsi atmokėti paskolą. Patariame kreiptis prie vietinės bankos arba kitos paskolų įsteigos.

Waterbury, Conn.

IDOMUS VAKARAS

Šeštadienį, birž 22d., Hotel Elton, Waterbury, Conn. Amerikos Lietuvių Misijos vardu, rengia idomų vakarą. Bus trumpos prakalbos ir radio programa. Iš Hotel Elton perduos WATR, radio stotis 8:00 val. vakare. Svečiai kalbėtojais, adv. Antanas Olis ir Dr. S. Biežis, abu iš Chicago. Manoma turėti ir daugiau svečių. ALM. pirm. adv. A. Olis, birž. 15 d. iš Hotel Taft, New Haven, turėjo pasikalbėjimą telefonu su Lietuvos pabėgėliais diplomatais Paryžiuje. Todėl, reikia manyti, kad jis mums pasakys gana idomų dalykų; ko Lietuvos pabėgėliai nuo mus pageidauja, ir kokią mes jiems pagelbą galėtume suteikti.

Sale idomos programos turėsime ir lengvų užkandžių. Kurie galite malonėkite atsilankyti į Hotel Elton, birž. 22 d., pradžia 6:30 val. vakare. Kurie negalėsite ten dalyvauti, tai nors pasikalbėkite adv. A. Olis kalbos nuo 8:00 iki 8:15 val. vakare iš stoties WATR, Waterbury. Toliaus, yra kviestas, ir tikima dalyvaus, profesorius J. Žilinskas, neseniai atvykęs iš Europos, pas savo dukterį ir žentą Dr. Vileišius, kur būtų malonu susitikti ir pasikalbėti. Šio vakaro rengimui rupinasi vietinis LVS. skyrius.

SUTEIKĖ DOVANAS STUDENTAMS

Lietuvių Vaizbos Butas ir Moterų Auxiliary — kaip kiekvienais metais, taip ir šiame, suteikė dovanas Aukštosios mokyklos studentams, kurie užsitarnavo aukščiausią laipsnį. Ši metų užsitarnavusieji yra: Nellie Kazlauskas, Wilby High; P. Povilaitis, Crosby High ir William Romanaukas, Leavenworth High.

SVEČIAS IŠ CLEVELANDO

"Sandara" birž. 14 d. rašo: "Teko nugarsti, jog New Yorko tautininkai, Clevelando yduotojai ir Detroito misionieriai nutarė subendrinti savo išdus. Tai gera pradžia. Gal neužilgo jie subendrins ir savo smegenis kurie dabar trupučią pakrikę."

OFICIALIS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ DAKTARAS
Kasimir S. Michalski, M.D.
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.

OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak.
Išimant Sekm. ir šventes
TEL. 5-8562

PRANEŠIMAS
CHARLES L. CURTIN
D.D.S.

CHIRURGAS, DENTISTAS
praneša atidarymą moderniško ofiso del praktikinio dantisterijos ir burnos chirurgijos —
Registruota Norsė
14 VERNON GATVĖS
Worcester, Mass.
Valandos:
9-12 val. ryto 1-5 val. po pietų
Vakarais Pagal Susitarimą

Ateikite ir Pamatykite Mus
Rialto Barber Shop
Kur visados trys barberiai dirba ir nereikia laukt.
Taipgi parduodam gerą toniką nuo pleiskanų.
M. MACHONIS
Lietuvių Savininkas
40 Millbury Street
Worcester, Mass.

LAINER'S CLEANSERS

- GERAS DARBAS
  - GREITAS PATARNAVIMAS
  - ZEMOS KAINOS
- Dial 5-5281
73 Green St.

VICTOR PRATT
Lietuvių Generalis KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius darbus
Dažytojas - Peinteris
IŠ VIDAUS IR LAUKO
Tel. 5-5715 ir 4-0661
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8035

Sanitary
Shirt Laundry
SANITARISKA MARŠKINIŲ SKALBYKLA
VALYTOJAI IR DAŽYTOJAI
Pilnas Skalbiklos Patarnavimas. Skalbiam, proslnam ir sutaliojome marškinius; uniformas; apatinius ir viršutinius drabužius; taipgi mažesnius daiktus.
MARJONA PASKAUSKIENE IR MARJONA MAIORANO, Vėdejos
Darbas Gwarantuotas
Atneškite ir Atsiimkite
1 Kelley Square
WORCESTER, MASSACHUSETTS

CITY LUNCH
LIETUVIŠKA VALGYKLA
JUOZAS KAIRIS, Sav.
42 Millbury St., Worcester
VALGIAI:
SRIUBOS; — Kopustu, Barščiu, Tomėčiu, Zirnų, Vištos ir kitos sriubos.
SUTINIAI: — Jautienos ir Avienos.
MĖSOS: — Jautiena, Aviena, Kiauliena, Vištiena, Kibbasas su kupustais ir kiti vaigai.
ATDARA 6-dia dienas savaitėje: nuo 5-tos val. iš ryto. Užsėdaro 8-tą val. vakare.
Svari užėiga, šviežūs valgiai, mandagus patarnavimas, ir kainos atitinkamos. Jei nori gerai pavalgyti, nepamiršk CITY LUNCH.

Wilben Bottling Co
P. VESELIUNAS
Sodės Idirbystės Savininkas
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame GINGER ALE ir 15 kitokių sodės rusiukę.

lenkų Generolas Philadelphiaj
30-31 dienomis Philadelphiaj lankėsi garsus generolas Komorowski. Jis kalbėjo "Metropolitan Opera House" saleje. Jis atsilankė J. E. vysių Hugo Lamb'as, kuris taip pat kalbėjo. Taip pat kalbėjo ir Suvienytų Valstijų sekretorius p. F. Myeis — sekretorius pasakė ilgą, gražią prapadėti į tą požiūrį.

31 d. generolas Komorowna' dalyvavo jo garbei suruoštos vakarieneje. Laikė vakarieneje nepageidaujami asmenys ne mirtingumas tokiu generolui padaryti nemo d yra bolševikų sudrausti. Reporteris

Paieškau Giminių
Prašau atsiųskti JOKUBĄ JANKUNĄ, arba ADOMĄ JANKUNĄ (tėvą Jokubo Jankuną, kuris dar gyvas), kilusį iš Trakų apskrities, Žaslių parapijos, Pustakiemio kaime. Jis labai svarbių žinių nuo giminaičio esamo Europiko Lietuvių išbėgusio).
Prašau viršminėtus ADOMĄ JANKUNĄ ir JOKUBĄ JANKUNĄ pažinčiau painformuoti ir pranešti man jųjų anksčiau. Už pranešimą busiu labai dėkingas, suteiksiu dovanas. Prašau atsiųskti sekanciu adresu:
WALTER M. CHASE
High St. - Hartford, Conn.

Raudonojo Kryžiaus Paieškojimai
Amerikos Raudonasis Kryžius Worcesterio skyrius, ieško asmens: Joseph Plotnik, kurs prieš 15 metų gyveno Worcesterio. Jo ieško giles iš Lietuvos. Kurie apie jį žino, arba jis pats, malonė kreiptis pas Mrs. Webster, 4-2616.

LIENYTOSE VALSTIJOSE
Išleista Radvilavičiūtė Galcė per Raudonąj Kryžių savo giminių Suv. Valstijoje. Ji dabar randasi Austri-

joji. Ji paeina iš Mažeikių. Sekanties malonėkite kreiptis į Lietuvos Konsulatą, 41 West 82nd St., New York, N. Y.: Elena Radvilavičiūtė Gečienė, Riceville, Iowa; Konstancija Vaitkevičiūtė Burgailienė, Des Moines, Iowa; Ieva Liupšytė Bernadišienė, Chicago, Ill.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVIŲ

kaip tik į priešakį naujų technikų ir skaitlingų mokslisų išvystymų padaryt žemdirbystę daugiau našesnę ir pelningesnę, yra planai del pagerinimo ukio telefono patarnavimo Naujoj Anglijoj.

Nors mūsų kaimiško išplėtojimo ir pagerinimo programa buvo pertraukta iš priežasties karo, mes vėl dar sykį stumiamės pirmyn. Jau, pusė mylios, vietoj ketvirtos dalies mylios stiebių linijos įtaisų ir vielų buna pristatyti nemokamai. Mes planuojame įtaisyti Naujos Anglijos kaimuose tokius pagerinimus kaip "dial" patarnavimą ir sumažinimą abonentių bilv vienoj kaimo linijoj (su laiku nebus daugiau kaip 8-ni).

Per techniškus išvystymus ir pagerintus budus kaip šie, telefonas pagelbės dar didesniai skaičiui ukio darbų Naujoj Anglijoj ateinančiose dienosė.

KEEPING STEP WITH NEW ENGLAND FARM PROGRESS
improved telephone service

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH COMPANY

RUSIJOS AGENTO PRAKALBOS APIE LIETUVĄ IR AUKŲ RINKIMAS

Pereitą Sekmadienį, birželio 16-tą, Bendrovės Parke—Olympia, buvo parengtos vietos bolševikų prakalbos pasižymėjusiam Rusijos agentui bolševikiško laikraščio Laisvės redaktoriui Antanui Bimbai. Publikos susirinko apie 500.

Pirmoje dalyje kalbos jis pateikė savo išpužius apie jo aplinkytą Lietuvą, esančią po rusų okupacija. Per traukoje kalbos pradėjo rinkti aukas kovai su vėžio liga. Surinko iki 1,444.00. Antanas Bimba pasakė, kad jau surinkta yra 47,000.00 ir iki vasaros galo turėsį \$70,000.00.

Reikia pastebėti, kad tas \$50,000.00 nuo vėžio ligos fondo vaju yra varomas tik lietuvių bolševikų grupės per Maskvos iniciatyvą, o visi kiti lietuviai, kurie kovoja už atsteigimą Lietuvos nepriklausomybės yra neprileidžiami į fondo komitetą, todėl ir aukų patikrinimas niekam nebus žinomas apart bimbistų. Antanas Bimba pasakė, kad surinkti pinigai nebus siųsti Lietuvon, bet už tuos pinigus bus nupirkta medicinos mokslui tinkami instrumentai tyrimui vėžio ligos.

Dabar yra klausimas, ar tie \$70,000. vietoje instrumentų tyrimui vėžio ligos nebus pasukti del bolševizmo propagandos taip kaip jie padarė su surinktais iš Amerikos lietuvių pinigais, kad gelbėti Lietuvos žmones nuo bado del sausros šiaurinėje Lie-

tuvoje, Ta-šyk Amerikos bolševikai po vadovybe Pruseikos ir Bimbos surinko virš 5,000.00, o nė vieno cento nepasiuntė. Tai buvo 1927 ar 8-tais metais.

Bimba Agentauja Prie NKVD

Antanas Bimba antroje savo kalbos dalyje išaiškino, kad Lietuvoje bado nėra, nes duonos turi pakankamai. Jis aiškino apie nacių ir Lietuvos fašistų žiaurumus, o nieko neprisiminė apie Sibirą, kur desėtkai tukstančių lietuvių buvo ištremta ir dabar tebetremiami pražučiai. Jis, žinoma pasakė vieną dalyką, nors ir tą patį ne visiems suprantamai. Sako—Lietuva kaip maža tauta turi "progresuoti" — suprask, taisykis prie Maskvos imperializmo arba bus sunaikyta.

Lietuviai! turim prasiblaivinti kad apsisaugoti nuo NKVD agentų. Worcesterio 80 sufantizuotų lietuvių sudėjo \$1,400.00 kiti sudėjo daugiau. Ar tie jų sudėti doleriai pasieks savo tikslą — niekas nežino.

Pirmiausiai mums Amerikos lietuviams reikalingi tukstantai dolerių ne kokiems ateties eksperimentams, bet gairas reikia gesinti dabar. Reikia tuojau aprūpinti tuos, kurie kenčia bado ir šaltį Sibiro tyruose;

pirmiausiai mums reikalinga dėti pastangas, kad tą šiaurės Okupantą su gerų draugų pagalba išvarius ten iš kur jis atėjo; pirmiausiai mums reikia reikalauti, kad Sovietų raudonarmiečiai būtų atitraukti iš

Baltikos kraštų, kad išvietinti lietuviai ir kiti tremtiniai galėtų grįžti atgal į savo gimtinę kraštą. Tą padarius, tai jau bus padėtas pamatas vėžio ligos ne tik tyrimui bet ir jos išgydymui. A. L. Rep.

1946 WORCESTER MUSIC FESTIVAL 87-TI METAI WORCESTER, MASS.

RUDEINIAI KONCERTAI

Worcester County Musical Association paskelbė solistus ir programas del 87-tos Worcesterio Muzikos šventės, nuo spalio 14-tos iki 19-tos, šeši koncertai, dalyvaujant Philadelphia orkestrui, Eugene Ormandy vadovaujant ir Worcesterio Festival chorui, iš 400 balsų, Walter Howe, direktorius.

Tarp solistų bus Eleanor Steber, gražuolė lietiška soprano Metropolitan Operos; William Kapell, pasauly pagarsėjęs jaunas pianistas; Astrid Varnay, žymi Metropolitan operos Wagnerio vertėja. Jesus Maria Sanroma, žymus Puerto Rico pianistas; Rosaland Nadell, pasižymėjus amerikietė mezzo-soprano; Agnes Davis, soprana iš vakarinių valstijų; Jame Pease, populiariškas amerikonas žemas balso dainininkas, neseniai sugrįžęs iš tarnystės.

Programų santrauka: pirmadienį, spalio 14-tą — Familariškos Muzikos koncertas; Jaus Maria Sanroma, pianistas; Beethoveno, Mendelssohno ir Ližto kuriniai. Antradienį, spalio 15-tą — Ištisa Wagnerio Programa, orkestro koncertas su Astrid Varnay, Metropolitan operos soprano; dalyš iš "Lohengrin", "Die Meistersinger", "Tristan and Isolde", "Die Walkure" ir "Gottterdammerung". Nebus koncerto trečiadienio vakare. Ketvirtadienį, spalio 17-tą, Rusiška Programa, nauja kantata "Aleksandras Nevskij", parašyta ruso kompozitoriaus Serge Prokofieff, del choro mezzo-soprano ir orkestro. Solistė bus Rosalind Nadell, mezzo-soprano.

PETER KALANTA SU SAVO ORKESTRA GRIEZIA DEL VISOKIŲ PARENGIMŲ

Kreipkite šiuo Adresu: 8 VERNON ST. PLACE arba 14 VERNON ST. Dial 5-1094 — Worcester, Mass.

Gelbėkit! Gelbėkit! Gelbėkit!

Mums reikia jūsų PAGELBOS visuose siuvimo darbuose. Su dideliu malonumu priimsime jus, jeigu esate patyrę. Bet jeigu nesate patyrę, bet norite išmokti gerai pelningą profesiją — neperstojantis darbas per visą metą — mes išmokysime jus už mūsų pačių ekspensus. Ateikite ir mus pamatykite vistiek!

ROYAL WORCESTER CORSET COMPANY
30 Wyman Street - Worcester, Mass.

Šeštadienį, spalio 19-tą, 11-tą valandą ryte koncertas jauniems, vadovaujant Alexander Hillsberg, Philadelphia orkestro, padėjėjas konduktorius.

Kiekvienais metais, po užkvietimo Philadelphia orkestro į Worcesterį prieš du metus, tik Worcesteris sulaužė rekordus. Todėl visi raginami įsigyti Sezono Tikietus kuo anksčiau. Tikietai del Atskirų Koncertų nebus parduodami iki rugsėjo mėnesio, bet per paštaletą galima rezervuoti vietas sykiu nusiunčiant čekį ar "money-order" tai vėliau bus aprūpinti prašymai iš eilės

LIETUVIŠKA MOTERŲ ORGANIZACIJA

Dažnai tenka matyti gražių dalykų, kuriuos sudaro arba lietuviškos organizacijos arba pavieniai asmenys. Taip ir norisi pasidalinti su plačia visuomene savo jausmais bei džiaugsmais.

Čia turiu galvoje Moterų Sąjungos 5-tą kuopą. Kada tikėtai atsilankai į jų sąjungos susirinkimą, visada gauni ko nors naujo pajusti, visada jauti gražų lietuviškumą, kurio ilgai negali pamiršti. Dar nuostabiau, kad šios organizacijos vadovės yra lietuvės gimusios ir augusios čia Amerikoje, ir taip gražiai tvarko tikroje lietuviškoje dvasioje. Visos kalba gana gražiai lietuviškai, kurios savo gabumais stebina visus. Tarp kitko paminėsiu p. M. Paulukoniene, kuri ne tik kalba lietuviškai, bet ir jos vaikučiai taip pat gražiai moka lietuvių kalbą. Reikėtų visoms lietuvišioms motinoms pasiekti jos pavyzdžiu ir mokytis vaikučius lietuviškai kalbėti. Nes tik lietuviškai kalbėdami

WORCESTERIO LIETUVIŲ BENAS

Worcester Lietuvių Benas pradėjo savo aktyvų darbą. Atlieka visokius muzikalius veikalus, grajina visokiuose parengimuose, kaip tai: PARADOSE, PIKNIKUOSE, BALIUOSE ir kur tik kas pageidauja. Norint gauti muzikantą ar beną, kreipkitės į beno vadovą J. BLIUDŽIŲ, 151 Dorchester St., Worcester, Mass. — Tel. 3-4509.

VAIKŠČIOKITE ORU

Nusipirkite Aerotred Gerus Čeverkyus Ant Minkštų Padų Daug Pagelbės Jusų Sveikatai

Užsakymus galite pasiųsti per laišką, atsiųsdami Jusų mierą: ilgį ir platumą. Tuojaus užsakymą gausite. Aš lankysiuosi į namus, kurie to pageidauja.

W. YURKEVIČIUS
P. O. BOX 63 — MONTELO, MASS.

DEL GERESNIŲ AKINIŲ, ATEIKITE Į

THE EYEGLASS SHOP

10 MILLBURY G-VB (Prie Kelly Alk.) RECEPTAI IŠPILDOMI

30 METŲ PATYRIMŲ PATENKINIMUI

VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI

IDEAL PHARMACY

29-31 Kelly Sq. — Worcester, Mass.
Tel. Vaistinyčios 3-4840 — Tel. Res. 5-9143
V. G. SKRINSKA — B. S. Reg. Pharm.

Paveskite mums savo sveikatos priežiūrą ir įvairius patogumo aprūpinimus. Mes užlaikome aukščiausios rūšies vaistus ir įvairius toaletinius reikmenys žemiausiomis kainomis.

"Kokybė prekių ir draugiškas patarnavimas už žemiausias kainas yra mūsų didžiausias malonumas."

Pavargęs? Užėik į lietuvišką vaistinę pailsėk, atsinaujink energiją prie puikaus šaltų gėrimų fontano. Lietuviai pas Lietuvius!

Sveikatą Stiprinantis Tonikas

Tas tonikas sudarytas iš sudėtingų mineralų, vitamino ir vyno, naudingas kraujo sustiprinimui, apetito ir energijos atgaivinimui. Šis tonikas buvo naudojamas del milijonų lietuvių, kurie buvo jįsi papildymui.

PASTABA: Kurie jaučiate savyje silpnumą ir praradę energiją ir apetitą, naudokite "Ideal Health" po vieną šaukštą prieš valgį ir einant gulti. Tonikas duoda po \$1.00 už bonketę. Galite pirkti lietuvišką Skrinsko vaistinyčioje arba duoti užsakymus iš kito dant vieną dolerį konvertan. Visokiais reikalais rašyti viršų paduotu adresu.

Liepos 3 d., Maironio parke. Liepos 4 d. Vyčiai važiuos. Marianopolį apvaikščioti Lietuvių Dieną. Dorata Galevičiūtė laimėjo atsilankymo dovaną. Malda sukalbėjo už žuvusį narį, Jona Vaitkų. Koresp.

MĖSOS VIS NĖRA

Jau praėjo virš mėnesis, kaip Worcesteris vis tęsiasi mėsos trukumas. Krautuvėse matyti kalakutų, vištų, žasų, kur ne kur dešrų, labai retai bekonų. O apie bekoną ir sviestą negalima nė paklausti. Nėra nė kiaušienos, nė veršienos ar jautienos. Net ir sunku gauti juodoj biržoj mėsos. Nors sviesto kaina pakilo 11 centų, vistiek sviesto nėra. Surio kaina pakilo šešiais centais svaras, bet ir to nelabai daug yra. Kiaušinių dar yra, bet už kelių savačių gali būti trukumas.

Šviežių žuvų yra užtektinai ir daug žmonių perka žuvis, kaip negauna mėsos. Greitai namėj augintos daržovės užima vietą iš pietinių valstijų atvežtų. Žemuočių kainos nuo 79 centų už dežutę sumažintos iki 49 centų. Dabar yra namėj augintų žemuočių ir geriausias sezonas. Teipgi prasideda atsirasti vis įvairesnių daržovių ir vaisių.

PRANEŠIMAS

Darau ir parduodu sūrius ir sviestą, smetoną ir pieną— šviežius kiaušinius ir rukytus lašinius. Pristatau į namus arba galit atvažiuoti pasipirkti ant ukės. Adresas:—

MRS. P. GRENEVICIENĖ
109 Hillsville - Spencer, Mass.
Tel. Spencer 8638 (25-27)

EKSTRA!

Atidarymas Skanių Lietuviškų valgių Valgyklos įvyksta — ketvirtadienį, birželio (June) 13-tą, 1946 m.: — Sriubos, kepšniai, steikai; kepti ir virti valgiai; Saločai — Paukštiena. Minkšti gėrymai — kava — arbata.

JOE'S LUNCH

362 Millbury St. - Worcester

PARDAVIMUI

Žemės sklypai, patogii vieta veteranam ar kokiem kitiem pasistatyt namus. Malonėkit kreiptis pas: ponį J. BALNIS, 1 Pitt St., Worcester, Mass.

PIKNIKA

Sekmadienį, birželio 17-tą dieną, įvyks šv. Pranciškaus draugijos piknikas. Bus valgiuorių gėrymų, muzikos gėjos kviečia visas mėsos cesteriečius ir iš miesto miestelių lietuvius atsilankyti ir sykiu pabūti laiką linksmai, lietuvių būjėje.

SUSIRINKIMAS

Lietuvių Demokratų susirinkimas bus paskelbtas vakare, birželio 4-tą, 1946 m., 7:30 val. vakare. Vieni malonėkite susitikti L.N.C. svetainėje. F. W. Stepanas

REIKALINGA KRIAUCIUS

Vyras ar moteris pramo drabužių. Gera Darbas pastovus. Atsilankyti 326 Millbury St. - Worcester

John's Barber Shop

J. Jonaitis savo barberio kėslais iš L. U. Klubo mą balandžio perka 17-tą, po vardu, JOHN'S BARBER SHOP 17 Ward Street (arti Vernon ir Ward gatvėms)

Edward Yanover

Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Degtinę, Vyną ir kitus. 278 MILLBURY GATEWAY Tel. 2-3301

DIRSOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

Naujas Laidotuvių Namas
Rezidencija ir Ofisas
51 Providence St., Worcester 4, Mass.

Senas Laidotuvių Namas
13 Ellsworth St., Worcester 3, Mass.
Tel. 4-3501 - 4-3865